

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Lvitprandi Ticinensis Diaconi Opvscvlvm, De Vitis
Romanorvm Pontificvm**

Liutprandus <Cremonensis>

Mogvntiae, 1602

CVII. Nicolavs I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11115

timore atq; obedientia. Dum verò ad annum peruenerit decimum, sancta communionis consors existat, & inter fidelium consortium maneat. Si verò ante constitutum tempus finis vite illius aduenerit, viaticum ei non negetur iuxta traditiones canonum.

CVII.

ADCCCLVIII.

NICOLAUS I.

NICOLAUS, natione Romanus, ex patre Theodoro regionario, sedit annos 9. menses 7. dies 19. Hic à Romano clero & populo vnanimiter electus præfente & iubente Cæsare Luduvvico est consecratus. Hic Ioannem Episcopum Rauennatem multa contra canonica instituta præsumptam communionem priuauit, qui ter ad Synodum litteris vocatus venire contempsit: sed postea misericordia motus eidem humiliter veniam postulanti communionem reddidit: cui inter cætera in mandatis dedit, vt Episcopos per Æmiliam non consecraret, nisi post electionem Ducis, & cleri & populi per epistolam Apostolicæ sedis præfules eos consecrandi licentiam acciperet. **I**DEM Pontifex quendam diaconum Apostolicam sedem appellentem ab Episcopo suo inuidiosè depositum officio suo restitui iussit, & quia sine certo numero Episcoporum, imò sine criminis approbatione, & sine oris professione ipse diaconus fuerat iudicatus, omnem illam iudicii sententiam cassauit & ad rectitudinis tramitem Apostolica pietate causam reduxit.

Huius Pontificis temporibus **L**OTHARIUS rex vxorem legitimã, nomine Thietbergã dimisit, & Waldradã concubinã in matrimoniũ assumpsit. Huius autem sceleris auctores & defensores erant Theotgaudus Treuerensis, Primas Belgicæ prouinciæ, & Gütarius Coloniensis Archiepiscopus. Vnde à prædicto Episcopo Romam vocati fiducialiter venerunt, & summo Pontifici libellum incæsti matrimonii defensionem continentem obtulerunt, dicentes, se nihil plus minusuè egisse, quàm in prædicto libello continebatur. Sed multa in eo continebantur, quibus meritò in prædictos Archiepiscopos postea depositionis sententia proferebatur, sicut summus Pontifex dicit in epistola, quam Remensi Archiepiscopo & cæteris Episcopis in regno **K**AROLI Regis degētibus destinauit; & in alia, quam scripsit omnibus Episcopis, qui erant in regno Luduvvici.

Inquit enim, eos depositos fuisse: primum, quia iussionibus, quas de Ingeltrude & Thietberga, siue Waldrada, fecerat, inobedientes

dientes fuerunt. Secundo, quia Ingeltrudam anathematis vinculo innodatam recipere & absolucere præsumpserunt, cum hi, qui ab vno abiiciuntur, ab aliis non sint recipiendi. Tertio, quia scripta Apostolica subtrahendo & addendo transmutes, falsitatis rei manifestissimè claruerunt. Quarto, quia adulteris consenserunt, & tantum flagitium defendere tentauerunt, iuxta illud. *Et cum adulteris portionem tuam ponebas.* *Psal. 49.* Quinto, quia de negotio, vnde ad Romanam sedem fuerat appellatum, præter auctoritatem Apostolicam iudicare ac definire temerè præsumpserunt, quod nullatenus licet. Sexto, quia hoc in absentia peregerunt contra illud. *Ne maledicas surdo.* *Leuit. 19.* Surdus namq; quodammodo est, qui in absentia positus, quæ sibi obiiciuntur, non audit, sicut Thietberga fuit, cui rex securitatem idoneam veniendi tribuere noluit. Septimo, quia profanis gestis subscripserunt, & alios subscribere compulerunt, & tot animarum rei constituti sunt, quot vtpote præminentes in hoc verbo vel facto præuaricationis præcipitium submiserunt.

IDEM summus Pontifex in alia epistola, quam Viennensis Ecclesiæ Archiepiscopo scripsit de Pontificibus, qui aliqua ægritudine occupantur, decreto statuit non esse abiiciendos, nec alios in eorum loco consecrandos, nisi ex hac luce fuerint subtracti: sed de ministerio eorum, quæ sunt licita, sacerdotes expleant: in his verò, quæ eis non licent, vicinorum Episcoporum auxilia subrogentur. Item in eadem præcepit, ne Episcopi, qui Dominici gregis curam susceperunt à ministracione eorum discedant. Item, nec clerici, qui in adolescentia à dæmonibus cognoscuntur oppressi, ad superiorem gradum ascendere permittantur. Item, si arbor cadens forte occidit hominem, innoxii sint, qui eam inciderint, si nec voluntate, nec desiderio eorum homicidium perpetratum est. Si verò aliqua culpa vel neglectu eorum morientis hominis periculum cognoscitur euenisse, abiiciendi sunt gradu, & nullatenus in sacro ordine suscipiendi. Item concessit, vt viri, qui pro illicitis pœnitentiam agere videntur, si se continere non possunt post peractam pœnitentiam propter periculum fornicationis vxores accipiant.

IDEM Pontifex in epistola, quam KAROLO Moguntinensi Episcopo destinauit, vetuit, ne Episcopus plebem sibi commissam iuramentis cōstringeret. Item, vt nulli Christiano liceat de propria consanguinitate, siue cognatione vxorem accipere, vsq; dum generatio cognoscatur, aut memoria retinetur. Item, vt sacerdotes, si in fornicationis laqueum ceciderint, & criminis actus manifestus, siue ostensus fuerit, sacerdotii honorem habere canonicè non possint;

P

possint;

possint; si verò in crimine fornicationis fuerint accusati, & crimen illud non fuerit comprobatum, aut ipsi nō manifestauerint, licentiam habeant, si se voluerint iuramento purificare. Similiter & diaconi, si fuerint accusati, peragant. Item fœminæ sub velamine consecratæ, si fuerint fornicatæ; velum tamen non deponant, sed iugo pœnitentiæ submissæ ad gratiã remissionis studeant peruenire. Itē parricidas, & fratricidas primo anno extra Ecclesiam stare præcepit, secundo in Ecclesiam introduci, nō tamen communicare. tertio anno corporis & sanguinis Domini communionē eis tribui iussit: carnem cum vino vitent, exceptis diebus festis vsq; ad nonā ieiunent, vinum & pulmentum sumere non præsumant nisi tres dies per hebdomadam, arma non gerant, nisi contra paganos, & nullo vehiculo deducantur, sed pedites, quo debent, proficiscantur. Huius pœnitentiæ tempus in arbitrio sit Episcopi iuxta conuersationem illorum abbreviare. Si vxorem habent, non separentur, si verò nō habent, & se continere non valent, legitimè accipiant. Si quis cū duabus sororibus, aut cū his, quod sacra Scriptura prohibet, fuerit fornicatus, si dignam egerit pœnitentiam, liceat ei vxorē accipere. Similiter & mulieri tali scelere lapsæ facere licet. **ITEM** quærentibus, vtrum marito vxorem adulteram iuxta mundanam legem interficere liceat, respondit dicens. *Sancta DEI Ecclesia mundanis nunquã constringitur legibus, quæ gladium non habet nisi spiritualem, qui non occidit, sed viuificat. Mandauit etiam, vt homicidas post vnius anni spatium liceat Ecclesiam introire.* Item, vt vidua velata, & in eodem habitu permanere professa non præsumat.

In alia epistola, quam Luitberto Archiepiscopo idem Pontifex direxit, præcepit, illum, qui paganum, non in bello, sed odii meditatione, vel propter auaritiam occiderit, vt homicidam, debere pœnitere. Item iuxta morem Romanæ Ecclesiæ à quinquagesima vsque in Pascha etiam laicis à carne abstinendum esse præcepit. Item de eo, in cuius lancea alter se interemit, ita præcepit. *Si eius voluntate, qui lanceam tenuit, gestum est, homicidii reus habetur; si autem eo ignorante patratum est, innoxius esse videtur.* Item illum, qui causa probandæ chordæ sagittam emittens filium proprium nō lens interemit, iussit pœnitere, vt de homicidio non spontè peracto. DE eo, qui insaniens aliquem occiderit, dicit, *si ad sanam mentē peruenerit, leuius pœnitere debet quàm si quis sane mentis hoc faceret.*

30. q. 1 cap.
Salomoni.

IDEM Pontifex Constantiensi Episcopo Salomoni epistolam scripsit, in qua prohibet, ne vnus homo accipiat duas commatres spirituales, vnã post aliam, quia cum vir & vxor vna caro per cōnubium

nubium efficiantur, restat nimirum compatrem constitui illi mulieri, cuius in matrimonio assumpta vxor commater esse videbatur & idcirco, dicit, virum non posse illi mulieri iungi in copula, quæ commater erat eius, cum qua vna caro fuerat effectus. Item præcipit, ne mulier, quæ viri filium ex alia femina genitum de sacro fonte leuauit, propter hoc à viro separetur, quia secundum sacros canones, nisi ex amborum consensu, & religionis obtentu non debet coniugem dimittere coniux. habet tamen graue peccatum mulier, quæ odio habens maritum, quasi causa pietatis operatur impietatem. **ITEM** de presbytero vel diacono, quem asserbat Salomon ^{15. q. 5. c. presbyter.} Episcopus crimina nolle publicè confiteri, sed velle se cum sacramento defendere, & tamen dicebat notum esse Episcopo scelus ipsius fore patratum. Respondet, non esse Episcopo scelus legitime manifestum, si presbyter vel diaconus non fuerit per approbationem testium forte cōuictus, aut ipse sua fuerit sponte scelus ipsum confessus. Idcirco, priusquam alterum horum eueniat, non debere suo priuari officio: quia sola spontanea confessio, vel canonicus numerus & qualitas testium decernentibus Episcopis, & accusatore, quod obiecerit, comprobante, clericum proprio gradu priuat. Itē dicit, monachum, qui semel se Deo vouit, & regulam S. Patrum suscepit, non iam à proposito posse reuerti.

Prædictus Pontifex Photium Constantinopolitanum deposuit, quia ex laico consecratus ab excommunicato Episcopo, & adhuc gnatio patriarcha superstite, subito Episcopus est consecratus & quia ante audientiam excommunicatis communicare præsumperat.

ITEM Pontifex Rothardum Episcopum Sueffionensem ab Hincmaro Remensi Archiepiscopo depositum sedi suæ restituit, quia Romanæ sedis appellatio apud prædictum Archiepiscopum tempus dilationis impetrare non valuit. Hic ordinauit Episcopos 65. presbyteros 7. diaconos 4. Idibus autem Nouemb. migravit ad Dominum.

CVIII.

HADRIANVS II.

ADCCCLXVII

ADRIANVS, natione Romanus, ex patre Thalaro, sedit in Episcopatu annos 4. menses 11. dies 10. Hic ab omnibus Romanis vnanimiter electus est. Quorum vnanimitatem & desiderium audiens **LODEVVICVS** Imperator, cognoscens etiam, qualiter in eo decretum suis subscriptionibus roborassent, valde gauisus, mox

P 2

imperi-